

Innst. 160 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Dokument 8:13 S (2012–2013)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Per-Willy Amundsen, Henning Skumsvoll og Oskar J. Grimstad om en stortingsmelding om rikets energitilstand

Til Stortinget

Sammendrag

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

«Stortinget ber regjeringen jevnlig legge frem stortingsmeldinger om rikets energitilstand, som omhandler forventet kraftforbruk og -produksjon i Norge, tilgangen på ulike energiteknologier, strategier for satsing på utvikling av nye energikilder og status på norske internasjonale energiforpliktelser.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Bendiks H. Arnesen, Irene Johansen, Torstein Rudihagen, Tor-Arne Strøm og Eirin Sund, fra Fremskrittspartiet, Per-Willy Amundsen, Oskar J. Grimstad og Henning Skumsvoll, fra Høyre, Nikolai Astrup, Bjørn Lødemel og Siri A. Meling, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Egeland, fra Senterpartiet, lederen Erling Sande, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, mener Norges rolle som energinasjon, med betydelig energiproduksjon både innen petroleumsnæringen og gjennom vannkraften, gjør energidebatten spesielt viktig.

Komiteen viser til behandlingen av Representantforslag 112 S (2011–2012), Representantforslag 8:147 (2009–2010) og Representantforslag 8:24 (2008–2009) som alle omhandlet spørsmålet om en stortingsmelding om energipolitikk – om enn fra noe ulike utgangspunkt.

Komiteen viser til statsrådets brev av 16. november 2012, hvor det framgår at:

«... regjeringen [har] i hele perioden siden den tiltrådte i 2005 hatt en stor og bred satsing på fornybar energi, energieffektivisering, omlegging fra bruk av fossil energi og på styrking av overføringsforbindelsene. Denne politikken har hatt sitt utgangspunkt i regjeringserklæringene. Dette har medvirket til at Norge i løpet av denne perioden har fått en mer effektiv, robust og miljøvennlig kraft- og energiforsyning.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er tilfreds med at energipolitikken i Norge er betydelig styrket under dagens regjering. Satsingen på nettutvikling, produksjon av fornybar energi gjennom elsertifikatmarkedet som vi deler med Sverige, og den betydelige styrkingen av Enova gir til sammen tidenes løft for kraftsektoren i Norge.

Flertallet viser videre til at utviklingen i norsk energipolitikk er omtalt i Meld. St. 14 (2011–2012) Om utbygging av strømmettet, Meld. St. 21 (2011–2012) Norsk klimapolitikk og Meld. St. 28 (2010–2011) Om petroleumsvirksomheten. Flertallet er også tilfreds med at regjeringen i Prop. 1 S (2012–2013) gir en omfattende gjennomgang av status i utviklingen av norsk energipolitikk.

Flertallet deler derfor ikke forslagsstillernes vurdering av behovet for en stortingsmelding om rikets energitilstand.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at verden står overfor store utfordringer i energisektoren, både for å opprettholde energiforsyningen og for å redusere klimagassutslipp. Sikker tilgang til energi er nødvendig for å sikre fortsatt økonomisk vekst og utvikling.

Disse medlemmer peker på at energipolitikk har kommet høyt på den politiske agendaen i land over hele verden. EU har de siste årene lagt frem flere viktige rapporter og forslag innen energipolitikken. Til tross for dette, og til tross for at Norge er et av de land i verden som er rikest utrustet med energiresurser, registrerer disse medlemmer at regjeringen ikke har lagt frem et dokument der man gir Stortinget anledning til å diskutere utfordringene i energipolitikken på et overordnet nivå på mange år. Disse medlemmer registrerer at mange viktige aktører, som NHO, LO og Energi Norge, har etterlyst en energimelding.

Disse medlemmer mener energipolitikken må få større plass i den politiske debatten i Norge. I årene fremover vil vi i energipolitikken bli stilt overfor viktige valg. Disse medlemmer vil understreke at Norge fra naturens side har store energiresurser som gjør oss til en betydelig energinasjon, men det forutsetter at det skapes forutsigbare rammebetingelser for energibransjen. Utfordringen fremover er å få til en helhetlig bruk av de ulike energiteknologier slik at man møter energibehovet i nasjonen på en miljøvennlig og kostnadseffektiv måte.

Disse medlemmer mener at en av de store utfordringene i energisektoren er mangelen på en overordnet, robust, helhetlig og langsiktig energipolitikk, som også sees i sammenheng med klima og næringsutvikling. Stortingets arbeid har vært mye fokusert på enkeltheter i energipolitikken og har derfor i mindre grad fokusert på overordnede sammenhenger og dimensjoner i energipolitikken som energivolum, tidshorisonter for endringer i forbruk og produksjon, investeringer i økt nettkapasitet, kostnader,

klimautfordringen, næringsutvikling samt teknologiske muligheter.

Disse medlemmer mener regjeringen ikke tar energipolitikken tilstrekkelig på alvor når man mener det ikke er behov for en overordnet energimelding i Norge. Disse medlemmer mener en energimelding om rikets energitilstand vil være et viktig strategidokument for å si noe om hvor vi er og hvor vi skal.

Disse medlemmer viser for øvrig til argumentasjonen fremsatt i Dokument 8:13 S (2012–2013), og tar opp forslag fremsatt i dokumentet.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen jevnlig legge frem stortingsmeldinger om rikets energitilstand, som omhandler forventet kraftforbruk og -produksjon i Norge, tilgangen på ulike energiteknologier, strategier for satsing på utvikling av nye energikilder og status på norske internasjonale energiforpliktelser.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument 8:13 S (2012–2013) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Per-Willy Amundsen, Henning Skumsvoll og Oskar J. Grimstad om en stortingsmelding om rikets energitilstand – bifalles ikke.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 13. desember 2012

Erling Sande
leder

Eirin Sund
ordfører

VEDLEGG**Brev fra Olje- og energidepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen, datert 16. november 2012****Vedrørende Representantforslag 8:13 S (2012-2013)**

Det vises til brev av 9. november 2012 vedrørende Representantforslag 8:13 S (2012-2013) fra stortingsrepresentantene Per-Willy Amundsen, Henning Skomsvoll og Oskar J. Grimstad om en stortingsmelding om rikets energitilstand. Komiteen oversendte dette dokumentet til utredning mv.

Det vises videre til departementets svar vedrørende Representantforslag 112 S (2011-2012) om en egen stortingsmelding om norsk vannkraftpolitikk, jf. OEDs brev av 06.11.2012. Det vises også til departementets svar vedrørende Representantforslag 8:147 (2009-2010), jf. OEDs brev av 5.11.2010 og til departementets svar vedrørende Representantforslag 8:24 (2008-2009), jf. OEDs brev av 10.02.2009. I begge representantforslagene ble det fremmet forslag om en stortingsmelding om rikets energitilstand. Vurderingen fra departementet var i begge sakene at framleggelse av slike meldinger ikke ble vurdert som hensiktsmessig. Forslagene fikk heller ikke tilslutning ved Stortingets behandling av sakene.

OED vil for øvrig vise til at departementet nå nyelig i et eget kapittel av departementets Prop. 1 S (2012-2013), har lagt fram en bredere gjennomgang og vurdering av Energiutvalgets rapport (NOU 2012: 9) og en bredere energipolitisk status, jf. proposisjonens kap 9. Kapitlet gir en oversikt over hovedtrekk ved utviklingen på energiområdet i de senere årene, en gjennomgang av hovedtrekk i Energiutvalgets rapport, en gjennomgang av høringsuttalelsene og en energipolitisk status med regjeringens vurderinger av utvalgets synspunkter og tilrådninger.

Som det framgår av dette framlegget har regjeringen i hele perioden siden den tiltrådte i 2005 hatt en stor og bred satsing på fornybar energi, energieffektivisering, omlegging fra bruk av fossil energi og på styrking av overføringsforbindelsene. Denne politikken har hatt sitt utgangspunkt i regjeringserklæringene. Dette har medvirket til at Norge i løpet av denne perioden har fått en mer effektiv, robust og miljøvennlig kraft- og energiforsyning.

Kapittel 9.2 i budsjettproposisjonen gir en nærmere oversikt over den satsingen som regjeringen har gjennomført og de resultater som er oppnådd. Som det framgår av dette kapitlet, har regjeringen blant annet gjennomført en meget sterk opptrapping av innsatsen i regi av Enova med meget gode resultater. Det er videre blant annet gjennomført svært omfat-

tende tiltak for å bedre forholdene i strømmettet og det er gjennomført en betydelig styrking og effektivisering av konsesjonsbehandlingen noe som har bidratt til en sterk økning i omfanget av konsesjoner.

Samlet har regjeringens politikk bidratt til å gjøre det norske kraftsystemet mindre sårbart for svingningene i kraftproduksjonen. Også regionalt har kraftforsyningen blitt mindre sårbar.

Regjeringen har videre fått på plass en rekke viktige vedtak som medvirker til bedre rammer for utviklingen på energiområdet. Det er dessuten etablert ordninger som på sentrale områder gir en god og offensiv virkemiddelbruk for årene framover. I tillegg er det lagt fram dokumenter som konkretiserer politikken og utviklingen på sentrale energiområder. Blant annet er:

- Offentlig eierskap til kraftressursene sikret
- Det er gjennomført en evaluering av energiloven med tilhørende lovendringer
- Det er gjennomført endringer i kraftforsyningsberedskapen som sikrer en mer effektiv beredskap
- Det er etablert et felles norsk-svensk sertifikatmarked som skal sikre 26,4 TWh ny kraftproduksjon samlet for de to landene innen utgangen av 2020. Med det er satsingen på fornybar energi ytterligere styrket
- Det er etablert en ny plattform for Enova
- Det er gjennom Petroleumsmeldingen og Klimameldingen trukket opp en politikk for å legge til rette for kraft fra land til petroleumsvirksomheten
- Gjennom Nettmeldingen har Regjeringen fastlagt politikken for utbygginger og reinvesteringer i det sentrale overføringsnettet
- Det er lagt fram en handlingsplan for fornybardirektivet hvor det gjøres rede for hvordan Norge kan nå målet om en fornybarandel på 67,5 prosent innen 2020

Det vises også til proposisjonens kapittel 9.5 hvor det er gitt en utdyping av status på hovedområder for energipolitikken.

I representantforslaget hevdes det at en av de store utfordringene i energisektoren er mangelen på en overordnet, robust og langsiktig politikk. Regjeringen deler ikke denne vurderingen. Etter Regjeringens vurdering er vi nå på riktig kurs og mye er gjort i

energipolitikken. Dette innebærer også at innsatsen i årene framover bør rettes inn mot gjennomføringen av politikken. Regjeringen ser derfor ikke behov for en stortingsmelding om rikets energitilstand.